

КОРХОНАИ НАВ БА ФАЪОЛИЯТ ШУРЎЪ КАРД

Дар ноҳияи Тўрақўрғон боз як корхонаи саноатии дўзандагӣ – «Aydin kids» фаъолияти худро оғоз кард.

Дар кушодашавии корхона роҳбарони ташкилотро, нурониён, чавонон ва фаъолони маҳаллаи Оқтош иштирок карданд. Корхона ба истеҳсоли либосҳои бачагона тахассус дошта, дар як сол 120 тонна маҳсулотро ба маблағи 1 миллиону 200 ҳазор доллар истеҳсол хоҳад кард, ки қисми асосии онҳо ба Русия содир карда мешавад.

Дар натиҷаи таъсисёбии корхона 120 нафар чавонони ноҳия бо кор таъмин гардидаанд.

Шоҳида ДАМИНОВА,
 муҳбири
 «Овози тоҷик»
 дар вилояти Намангон.

САРМОЯ БА ОЯНДАИ ДУРАХШОН

Солҳои охир дар кишвари мо ба соҳаи маориф, бахусус таҳсилоти томактабӣ тавачҷуҳи зиёд зоҳир карда мешавад. Тибқи Фармони Президент «Дар бораи чораҳои иловагӣ барои баланд бардоштани самарани низомии идоракунӣ дар соҳаи таҳсилоти томактабӣ ва мактабӣ» ва қарори Девони Вазирони Ўзбекистон «Дар бораи чораҳои иловагӣ барои баланд бардоштани сатҳи фароғирони кўдаконҳо ба таҳсилоти томактабӣ дар солҳои 2025-2026» дар ин самт ислоҳот пай дар пай амалӣ мешаванд.

Имрўзҳо барои васеъ намудани шабакаҳои муассисаҳои таълими томактабӣ, мустақкам намудани базаи моддӣю техникаи онҳо, бунёди биноҳои нави кўдакитонҳо барномаи давлатӣ қабул гардида, амалӣ мешавад. Бо назардошти таҷрибаи кишварҳои пешрафта ба васеъ намудани шабакаи муассисаҳои таълимии ғайридавлатӣ, аз ҷумла кўдакитонҳои ғайридавлатӣ низ тавачҷуҳи зиёд зоҳир мешавад. Ин ба ташаққули рақобати солим дар соҳаи таълим ва зиёд шудани доираи хизматрасониҳои таълими хизмат мекунанд.

Тарбияи фарзандони миллат кори бузург аст. Ба онҳо аз кўдаки тарбияи ҷамоҷониба додан вазифаи ҳар яки мост. Тарбияи томактабӣ иб-

тидо ва муҳимтарин ҳалқаи таълими муттасил мебошад. Тибқи хулосаҳои илмии коршиносону омўзгорон 70 дарсади тамоми иттилооту дониши инсон дар тўли умраш дар сини 5-солагӣ гирифта мешавад. Маҳз дар ҳамаи солҳои фаъолияти зехни кўдакон меафзояд ва сифатҳои ахлоқӣ, эстетикӣ ва ҷисмонӣ ташаққули меёбад.

Ин аст, ки солҳои охир ба рушди тарбияи томактабӣ ва фароҳам овардани шароити зарурӣ барои пурра фаро гирифтани ин самти таълими тарбияи барои ҳар як кўдаки сини кўдакитон диққати махсус дода мешавад.

Бо мақсади зиёд кардани фароғирони кўдакони 3-7 сола шақлҳои гуногуни муассисаҳои таълимии томактабӣ ба

роҳ монда шудааст. Қулайии ташкили муассисаҳои таълимии томактабӣ оилавии ғайридавлатӣ, бо кор таъмин намудани аъзоёни хонавода дар оилаҳо, ки чунин кўдакитонҳо таъсис додаанд ва дигар имтиёзҳо аз ҳар ҷиҳат судманд аст.

Дар замоне, ки қонун бари соҳибдороне, ки мехоҳанд ба мардум хизмат карда, дар пешрафти кишварамон саҳм гузоранд, роҳи васеъ кушод ва ба соҳибдорони инфиродӣ дар кушодаии муассисаҳои таълимии томактабӣ оилавии ғайридавлатӣ дар шакли шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ ёри амалӣ мерасонад. Барои пай дар пай назорат кардани фаъолияти соҳибдорон, қорӣ намудани навозориҳо ва баланд бардоштани дониши сибёии онҳо шароити мусоид фароҳам оварда шудааст.

Дар айни замон, муассисаҳои таълимии оилавӣ, муассисаҳои таълимии ғайридавлатӣ, ки аз ҷониби соҳибдорони инфиродӣ таъсис дода шудаанд, қариб дар ҳар як маҳаллаи ноҳияҳо фаъолият мекунанд.

Дар шароити муосир, ки оилаҳо бештар ба дастгирии иловагӣ дар тарбияи кўдакон ниёз доранд, кўдакитони оилавӣ ба яке аз шаклҳои

маъмул ва муассири таҳсилоти томактабӣ таъдил меёбад. Ин навъи муассиса дар асоси гурӯҳҳои хурд фаъолият карда, муҳити наздик ба хона ва муносибати самимӣ бо кўдакитон таъмин менамояд, – меғўяд соҳибкор Дилнавоз Шомуродова, ки дар ноҳияи Қосонсойи вилояти Намангон фаъолият мекунанд. Натиҷаи заҳмати чандинсола, муҳаббати ӯ ба кўдакон ва садоқат ба касбаш ба эҷоди ғояҳо ва ташаббусҳои нави Дилнавоз илҳом бахшид. Ӯ барои ташкили кўдакитон дар хонаи худ нақша дошт. Ба шарофати донише, ки дар ин соҳа ба даст овардааст, ӯ тавонист соҳибкори муваффақ шавад. Соҳибкор аввал дар хонае, ки дар он зиндагӣ мекард, боғчаи хонагӣ ташкил кард.

– Имрўз дар кишвари мо ба дастгирии занони соҳибкор тавассути фароҳам овардани муҳити мусоид тавачҷуҳи зиёд зоҳир карда мешавад, – иброз дошт Дилнавоз. – Аввалан, тавачҷуҳи Президенти мо ба занон, инчунин ҷудо кардани қарзҳои имтиёзнок аз ҷониби Бонки саҳомӣ-тиҷоратӣ «Микрокредитбанк», барои гуастриши минбаъдаи фаъолияти мо ангеза гардид. То имрўз ман 3 кўдакитони оилавӣ таъсис додам. Дар ин

кўдакитонҳо дар маҷмўи 20 нафар зан ба кор ҷалб шудаанд ва 200 нафар кўдак таҳсил мекунанд. Имрўз ба кўдакитони мо талаб афзуд. Чанбаи аз Ҳама муфид ин аст, ки вақте соҳибкор ин намуди фаъолиятро оғоз мекунанд, давлат 100 фоизи хараҷоти хўроқи кўдакитонро мепўшонад, барои таъмини барқ ва газ субсидия ҷудо мекунанд. Ғайр аз ин, ба мураббӣ ва ёвари ӯ музди моҳонаи муқарраршуда аз ҷониби давлат дар шакли субсидия пардохт карда мешавад.

Яке аз афзалиятҳои асосии кўдакитони оилавӣ имкони додани тавачҷуҳи инфиродӣ ба ҳар кўдак мебошад. Тарбиятгар метавонад хусусиятҳои равонӣ, рафторӣ ва ҷобилиятҳои ҳар як кўдакро бодикат мушоҳида карда, барои онҳо барномаи рушду бозӣ омода намояд. Муҳити хонагӣ, ки чунин муассисаҳо пешниҳод мекунанд, ба кўдакитон ҳисси амният ва озодири медиҳад. Ин омил махсусан барои кўдаконе, ки бори аввал аз муҳити хона дур мешаванд, аҳамияти калон дорад.

(Давомаш дар сах.2).

РОҲБАРОНИ ЎЗБЕКИСТОН ВА ИМА ТАВАССУТИ ТЕЛЕФОН МУЛОҚОТ КАРДАНД

23 декабр сўҳбати телефонии Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев бо Президенти Иёлоти Муттаҳидаи Амрико Доналд Трамп баргузор гардид.

Сарвари давлати мо дар оғози мулоқот Президенти ИМА-ро бо фаро расидани ҷашнои Соли нав табрик гуфта, ба мардуми дўсти Амрико саломҳои фаровонӣ ва шукӯфӣ таманно намуд.

Доналд Трамп, дар навбати худ, ба роҳбар ва халқи Ўзбекистон салому табрикоти самимии худ ва мардуми ИМА-ро расонида, дар Соли нав бахту содат, муваффақият ва пирўзиҳои нав таманно кард.

Президентро рафти табиқи тавофуқотеро, ки дар сатҳи олий ба даст омадаанд, инчунин, дурномаи рушди минбаъдаи муносибатҳои шарикӣ стратегӣи Ўзбекистон ва ИМА-ро муфассал баррасӣ намуданд.

Роҳбари давлати мо дастовардҳои Президент Доналд Трампро дар сибёати дохилӣ ва хориҷии соли қорӣ баланд арзёбӣ намуда, саъю кўшишҳои самара-

бахши ўро дар роҳи халқи бўхрон ва низоъҳои шадиди байналмилалӣ махсус таъкид кард.

Бо қаноатмандӣ зикр гардид, ки муколама ва мубодилаҳои дўчонибаи сибёӣ, бахусус дар сатҳи роҳбарон фаъол гардида, марҳилаи нави рушди шарикӣ стратегӣю миёни кишварҳо оғоз намуд ва онро бо мухтавои мушаххас гани гардонд.

Дар соҳаҳои авиатсияи шаҳрвандӣ, автомобилсозӣ, саноати кўҳӣ, кишоварзӣ, инфрасохтор, энергетика ва кимйё, технологияҳои иттилоотӣю коммуникатсионӣ ва дигар бахшҳои лоиҳаҳои муштарак ба маблағи даҳҳо миллиард доллар амалӣ мегарданд.

Бо мақсади пешбурди босамари лоиҳа ва барномаҳои қорӣ ва таҳияи ташаббусҳои нави Шўрои соҳибкорӣ ва сармомўзгорӣи Амрико – Ўзбекистон таъсис ёфтааст. Ҷиҳати таъсиси Бунёди

муштаракӣ сармомўзгорӣю қорӣ фаъолна идора доранд. Механизми нави ҳамкорӣ байни минтақаҳо роҳандозӣ шуд. Ҳайатҳои аз се вилояти Ўзбекистон бо мақсади роҳандозӣю ҳамкорӣ бо иёлоти Амрико ба ин кишвар сафар карданд.

Ба масъалаҳои дорои аҳамияти байналмилалӣ ва минтақавӣ диққати махсус дода шуд. Ба ин маъно, аҳамияти ҳамкорӣи бисёрҷониба, аз ҷумла формати «С5+1» таъкид шуд.

Дар анҷоми сўҳбати ҷонибҳои худро ҷиҳати идораи муколамаи фаъол дар сатҳи олий тасдиқ намуда, аз рўйи пешбурди ташаббус ва барномаҳои муштарак дар самти ҳамкорӣ амалӣ ба мувофиқа расиданд.

Президенти Ўзбекистон роҳбари Амрикоро давбат кард, ки дар вақти барояш мувофиқ ба кишвари мо ташриф оварад.

ЎЗА.

ФАРҒОНА – ГАВҶАРИ ОСИЁИ МАРКАЗӢ

Сайёҳӣ ба яке аз бахшҳои пешбари иқтисодӣю мамлакат таъдил ёфтааст. Мухбиромон дар ин замина бо ҷонишини ҳокими вилояти Фарғона – сардори Садорати туризм Хуршедҷон АҲМЕДОВ сўҳбате орошт, ки ҳоло тақдими муштарӣи азизи «Овози тоҷик» мегардад.

– Пеш аз ҳама, салоҳияти сайёҳии вилояти Фарғонаро мухтасар муаррифӣ мекардед.

– Фарғона дар самти сайёҳӣ дорои имкониятҳои бузург мебошад. Сайёҳони ҷиҳориҷӣ ва ҷи ватанӣ зими ташриф аз шароити соғзор баҳраманд мешаванд. Сифати хизматрасониҳо низ сол аз сол рў ба беҳбуд овардааст ва нақлиёту логистика, мекмонхона ва хўроқи умумӣ дар хизмати онҳо қарор доранд. Гузашта аз ин, вилоят дар қалби Осийи Марказӣ, дар қисмати роҳҳои қадимӣ, табиати беазир ва мекмоннавозии баланд воқеъ гаштааст. Он ҳар як мекмонро бо таърих, фарҳанг, ҳунармандӣ ва сайёҳии муосир ва зебо ба худ мафтун мекунанд.

– Соли сипаршудаи соли барои чанбаи сайёҳӣ чӣ дастовардҳо дошт?

– Имсол барои мо соли рушди бузургӣ сайёҳӣ махсус меёфт. Зеро теъдоди сайёҳоне, ки ба вилоят ташриф оварданд, нисбат ба соли гузашта 1,5 маротиба афзоиш ёфт ва дар маҷмўи ба 3 миллиону 669 ҳазор нафар расид. Аз ин шумор 510 ҳазор нафарро сайёҳони хориҷӣ ва боқимондари сайёҳони ватанӣ ташкил мекунанд. Ин афзоиш тасодуфӣ нест. Дар солҳои охир инфрасохтори сайёҳӣ дар вилоят босуръат рушд кардааст. Ба ин 49 иншооти нави ҷойгиркунӣ – мекмонхона, хостел ва мекмонхонаҳои оилавӣю мисол метавон овард. Дар натиҷа шумораи умумии иншооти ҷойгиркунӣ ба 402 адад, миқдори катҳо ба 8272-то расид.

– Қадом ҷойҳо дар атрофи маркази вилоят бештар мавриди тавачҷуҳи сайёҳон қарор мегарданд?

– Дар аввал бояд қайд кунам, ки ҳадафи асосии мо фароҳам овардани шароити бароҳат, бехатар ва муосир барои ҳар як мекмон аст. Дуюм, вилояти мо шумоли минтақае ҳаст, ки дар он табиат ва таърих бо ҳам мепайвандад. Водии Фарғона асрҳо қорроҳаи фарҳанг буд. Ҳатто имрўз ҳам, шаҳрҳои таърихӣ ва мактабҳои ҳунармандии аънанавӣ дар ин ҷо эҳтироми баланд доранд. Аз ҷумла, сафар ба «Чинор тағӣ»-и деҳаи Водили ноҳияи Фарғона, «Етти булок»-и деҳаи Аввал, «Меҳригӣ»-и ноҳияи Учқўприк, ҳоҷагии чангали давлатӣи Қўқанд, маҷмааи аспсаворӣи «Водий тулпорлари»-и шаҳри Қўवासӣ, соҳилҳои обанбори Қарқидон-и ноҳияи Қува, ширкати агроасаноати «Миндон-

бод» ҷойҳои дидани ва барои саёҳат хеле мувофиқанд.

– Дар бораи шаҳрҳои таърихӣю мекмонӣ чӣ метавон гуфт?

– Шоҳасари мекмонӣи асри тиллоӣ – қасри Худойёрхон, воқеъ дар шаҳри Қўқанд, бо нақшҳои аҷиб ва аҳамияти таърихӣ худ мўъҷизаи воқеии фарҳангӣ шарқӣ мебошад. Ин шаҳр, ки маркази хонигарии Қўқанд буд, макони ҷонибҳои барои сайёҳии зибратӣ ва дўстдорони таърих аст. Қўқандро метавон яке аз қадимтарин шаҳрҳои Осийи Марказӣ номид. Аввалин давлати Давони Чин буд. Хангоми кофтуквоҳ дар минтақаи ёдгориҳои Мўйи Мўрғор ва Эски Қўрғон ва Телп Қўрғон, биноҳои қадимӣ ва ашён сафолӣ пайдо шуданд, ки 2 ҳазор сол пеш сохта шудаанд. Ин шаҳр аз бисёр ҷизҳо гузашта, дар асри XVIII ба авҷи рушди худ расид. Дар ин давра шаҳр мақоми пойтахти хонигарии Қўқандро гирифт. Имрўз ин шаҳрро маркази ҳунармандӣ меноманд, зеро дар қаламрави он ҳунармандони зиёде зиндагӣ мекунанд. Ҳамчунин, ҳар ду сол як маротиба дар Қўқанд «Фестивали байналмилалӣи санъати амалӣ» баргузор мешавад.

Маргелон бошад, ватани матоъҳои атлас ва адрес аст. Ҳунармандони ин ҷо то ҳол усулҳои аънанавӣи бофтанӣ абрешими нигоҳ медоранд. Бозори абрешим ва қоргоҳҳои Маргелон аз ҷониби сайёҳон бо шавқ зиёд омўхта мешаванд. Пайдоиши Маргелон бо кушодашавии Роҳи Абрешим зич алоқаманд аст. Аз замони қадим, ҳатто имрўз ҳам, Маргелон пойтахти абрешими Ўзбекистон аст. Хонатласи машҳур, ки бо даст бофта ва бо истифода аз технологияи қадим ранг карда шудааст, дар ин ҷо истеҳсол мешавад. Гулдўзи Маргелон бо зебоӣ ва беназирӣ худ машҳур гаштааст.

– Дар қаламрави вилоят воқеъ гаштани шаҳристони Риштон оё ба афзоиши теъдоди сайёҳон мусоид хоҳад кард?

(Давомаш дар сах.2).

САРФАИ ОБ – ТАЛАБИ ЗАМОН

Об манбаи ҳастии ҳамаи мавҷудоти олам буда, ҷаҳону зиндагониро зебоӣ ва сарсабзиву озодагӣ мебахшад. Мушоҳида кардаем, дар ҳар минтақае, ки об ҳаст, он дар муқоиса ба минтақаи беоб ё камоб шукӯфотар аст. Мавҷудияти ин неъматӣ бебаҳо омили ташаққули паҳлуҳои гуногуни ҳаёт буда, набудани он сабаби мушкилоти зиёдед, ки тасаввур кардан душвор аст. Имрўз вазъи дастрасии об дар ҷаҳон ноговувор мебошад. Дар шароити норасоии рўзафзуни об, бидуни шак, истифодаи сарфакорона ва оқилонаи он вазифаи муҳим аст. Дар Ҷумҳурии Ўзбекистон ба ин масъала мунтазам тавачҷуҳи зоҳир карда, шабакаҳои обёрӣ таъмир мешаванд, техникаву технологияҳои сарфакунандаи об қорӣ мегарданд.

Бо вучуди ин соли гузашта захираҳои об дар Ўзбекистон, аз ҷумла обанборҳои фаромарзӣ 6,5 миллиард метри мукаабӣ кам шудаанд. Дар ҷаласаи 90-уми Комиссияи байнидавлатӣи ҳамохангсозии хоҷагии об (МКВК), ки имсол дар Остона

(Қазоқистон) баргузор гардид, ба иштирокдорон дар бораи Барномаи идоракунӣи захираҳои об ва рушди бахши ирригация дар Ўзбекистон барои солҳои 2025-2028 маълумот пешниҳод карда шуд. Дар кишвари мо барои таъмир

намудани шабакаҳои обёрӣ ва қорӣ кардани технологияҳои сарфакунандаи об тўли солҳои 2020-2024-ум 60 триллион сўм маблағ аз буҷа ва 622 миллион долларина сармомӣи хориҷӣ равона гардидааст. Дар натиҷа, агар соли 2020 майдонҳое, ки дар онҳо технологияҳои сарфакунандаи об истифода мешуданд, ҳамагӣ 4 фонии масоҳати умумии заминҳои обёрӣшавандор ташкил карда бошад, соли 2025 ин нишондиханда аз 50 фонӣ гузашт.

Барои идора додани ин корҳо барномаи идоракунӣи захираҳои об тасдиқ гардидааст. Пешбинӣи шудааст, ки боз дар 1,4 миллион гектар технологияҳои сарфакорӣ об қорӣ карда шаванд, аз ҷумла барои обёрӣи катрагӣ ба 293 ҳазор гектар. Ҳаҷми заминҳои обёрӣшавандае, ки сатҳи таъминоташон бо об паст аст, бояд аз 424 ҳазор то 276 ҳазор гектар кам карда шавад.

Тавре сарвари давлат 12 август, ҳангоми шиносӣ бо пешниҳодҳои оид ба идоракунӣи захираҳои об ва

рушди бахши ирригация таъкид намуд, роҳи ягона барои тағйироти кулӣ дар соҳаи хоҷагии об рақамикунист. Зеро ин шаффофият ва дақиқиро дар соҳа таъмин ва фасодро пешгирӣ мекунанд. Дар Стратегияи «Ўзбекистон – 2030» ва Консепсияи рушди хоҷагии оби Ўзбекистон барои солҳои 2020-2030 низ вазифаҳои муҳими ин самт нишон дода шудаанд. Бо таъки ба нишондихандаҳои пешбинишудаи ин ҳуҷҷатҳо маҷмўи васеи чорабиниҳо амалӣ шуданд.

(Давомаш дар сах.2).

Фармони Президент – дар амал

ИНСОН – БАНДАИ ЭҲСОН

Боиси хушнудист, бо сиёсати оқилона ва дурандешонаи сарвари давлатамон дар Ўзбекистони Нав мардуми ниёзманд мавриди таваччуқи хосса қарор ёфта, аз лиҳози моддӣ ва маънавий дастгирӣ қарда мешаванд.

Сокини маҳаллаи Хоҷа Аҳрори Валии ноҳияи Самарқанд, ноғирон гурӯҳи дуом Хусейн Хусейнов, ки дар рӯйхати оилаҳои камбизоат аст, аз ташриф ва суҳбатҳои ходими Бонки халқӣ, ки ба ӯ нафақа оварда буд, ба хайрат афтод.

– Аҳо, имрӯз шумо миллионер мешавед, – бо табассуми гуворо гуфт Носирҷон, – аввал ба ин коғаз имзо гузоред.

Хусейн итоаткорона хоҳиши ходими бонкро иҷро намуд ва сулоҳомез ба сӯяш ниғарист. Носирҷон гайр аз нафақапулӣ бар илова боз як миллион сӯм дод.

– Магар нафақа зиёд шудааст? – бо таъҷуб пурсид ӯ, – мо бехабар.

– Қумакпулӣ аз ҳисоби сарвари давлатамон, – фаҳмонд Носирҷон, – ҳамаи ноғирҳои гурӯҳи яқум ва дуом ба чунин имтиёз соҳиб шудаанд.

Аз чунин навид таъби нафақахӯр Хусейн Хусейнов болида гашт ва ба ҳаққи Президенти меҳрубону дилсӯз дуо намуд ва гуфт, ки дар арафои фарорасии Соли нав чунин гамхорӣ айна мӯддаост.

Дар асоси барномаи «Аз камбизоатӣ ба сӯи некуҳаҷволи» ба оилаҳои мӯҳтоҷ қумаку ёри бегаразона расонида мешаванд.

– Дар Самарқанд, – гуфт котиби матбуоти садорати таъминоти шуғл ва қоҳиши сатҳи камбизоатӣ дар вилоят Рохила Очиллова, – беш аз 70 ҳазор оилаи камбизоат мавҷуд. Мо дар асоси қонун ба оилаҳои камтаъмин 140 намуни хизматрасониҳои иҷтимоӣ ва қумаку имтиёзҳои давлатро мерасонем. Омилҳоеро, ки таъминоти шуғли чунин шахсонро маҳдуд месозанд, бар тараф намуна ба онҳо барои ба даст овардани даромади муайян шароити мусоид фароҳам меоварем. Аксарияти

оилаҳои камбизоат дар ноҳияро ба сар мебаранд. Мо барои аз заминҳои назди ҳавлиги пурсамарона истифода бурдан тракторҳои мӯҳтаҷ ва дигар гуна техникаи хоҷагии қишлоқро ройгон гирифта медиҳем. Ба бонувон ҳадаи намунаи мошинҳои дарздузӣ, қолинбофӣ ва ғайраро тухфа қардан ба анъанаи нек таъдил ёфтааст. Инчунин барои ривочу равнақи чорводорӣ, паррандапарварӣ, боғдорӣ, тоқпарварӣ моҳилпарварӣ низ қумакӣ бегаразонаи ҳомиёна мерасонем.

Фарзандони оилаҳои ниёзманд дар истироҳатгоҳи дар бағали кӯҳсор ройгон таътили тобистонро гузаронида, ба шахру вилоятҳои кишварамон ба саёҳат мераванд.

Бо мақсади тавсеаи фароғии ва соҳаи бинокорӣ ташкил қарда мешавад. Ғайр аз ин, дар ҳамкорӣ бо идораҳои андоз фаъолияти беш аз 65 ҳазор нафар шаҳрвандонро, ки дар сектори ғайрирасмӣ фаъолият доранд, шаффоф мекунем.

Идораи мо ба нақша гирифтааст, ки дар соли 2026 беш аз 110 ҳазор нафар шахсонро бо шуғл ва кори доимӣ таъмин намоем. Ин ҷойҳои корӣ аз ҳисоби роҳандозии лоиҳаҳои инвестиционӣ, ваъсе қардани соҳаи хизматрасонӣ ва сервис, рушди кишоварзӣ ва соҳаи бинокорӣ ташкил қарда мешавад. Ғайр аз ин, дар ҳамкорӣ бо идораҳои андоз фаъолияти беш аз 65 ҳазор нафар шаҳрвандонро, ки дар сектори ғайрирасмӣ фаъолият доранд, шаффоф мекунем.

сонӣ ва сервис, рушди кишоварзӣ ва соҳаи бинокорӣ ташкил қарда мешавад. Ғайр аз ин, дар ҳамкорӣ бо идораҳои андоз фаъолияти беш аз 65 ҳазор нафар шаҳрвандонро, ки дар сектори ғайрирасмӣ фаъолият доранд, шаффоф мекунем.

– **Рохила, акнун «Дафтарӣ занон»-ро варақ занем...**

– Дар вилояти Самарқанд исму насаби беш аз 46 ҳазор нафар бонувон ба «Дафтари

зани» сабт шудааст, ки сол то сол ин адад қоҳиш ёфта истодааст. Зеро аксарияти онҳо бо корҳои қоҳидабашу тадбиркорӣ машғул мешаванд. Мо дар навбати худ ёри бегаразона мерасонем.

Ҳамчунин, ки дар соли оянда аз сабаби бехтарӣ хубтар гардидаи шароити зиндагии онҳо аксарияти бонувон аз рӯйхати «Дафтари занон» бароварда мешаванд. Шояд муштарии «Овози тоҷик» оғоҳӣ доранд, ки сарва-

ри давлатамон дар ҳар як баромад ва чамъомоди видеоселекторӣ оид ба масъалаҳои қоҳидабашу тадбиркорӣ машғул мешаванд. Мо дар навбати худ ёри бегаразона мерасонем.

Ҳамчунин, ки дар соли оянда аз сабаби бехтарӣ хубтар гардидаи шароити зиндагии онҳо аксарияти бонувон аз рӯйхати «Дафтари занон» бароварда мешаванд. Шояд муштарии «Овози тоҷик» оғоҳӣ доранд, ки сарва-

Зоҳир ҲАСАНЗОДА,
хабарнигори
«Овози тоҷик»
дар вилояти
Самарқанд.

ФАРҶОНА – ГАВҶАРИ ОСИЁИ МАРКАЗӢ

(Аввалаш дар саҳ.1).

– Риштон маркази ҳаҷонии сафолгарони мост. Зарфҳои маҳсули «гарранг»-и сирдор, ки қуллолгарони Риштон сохтаанд, дар осорхонаҳои Аврупо то ба Чопон ба намониш гузошта шудаанд. Аҳолии маҳаллӣ қариб ҳазор сол пеш ба сохтани сафолҳо шурӯъ қардаанд. Дар аввал онҳо аз гил зарфҳои оддӣ месохтанд ва сипас бо ёри «ишқор»-и сирдорони маҳсули кабуд онҳоро оро медоданд. Ин сир, ки ҳунармандон барои тайёр кардани ранҳои табиӣ истифода мебаранд, ба як хусусияти хоси Риштон таъдил ёфтааст. Маъруфтарин маҳсулот инҳоянд: лаган, қоса, пайла ва кӯза.

– **Акнун сӯхатамонро роҷеъ ба сайёҳии экологӣ ва кӯҳи идома диҳем. Дар вилоят то чи андоза ин намуноҳои сайёҳӣ рушд намудааст?**

– Ҷойҳои зебои табиӣ дар вилояти мо Шохимардон, Водил, Етпібӯлқоқ – макони воқеӣ барои онҳоро унвон гирифтаанд, ки сайёҳии экологӣро бо манзараҳои доманакӯ, ҳавои тоза ва шарҳараҳои табиӣ пешкаш мекунанд. Шохимардон қоҳиба ва таровати беназир до-

рад. Ҳар фарде, ки он чо мевад, ӯро кӯҳҳои боҳашамат, табиати сероб, ҷуйборҳои булӯрин ва ҳавои тоза ба худ мафтун месозад, зирати Ҳазрати Алий ба рӯйхати шахс оромӣ мебаҳад. Дар Шохимардон макбараҳои шахсиятҳои таърихӣ ба монанди Ҳазрати Алий Шохимардон ва Шох Тӯлиб мавҷуданд. Расмҳои сангӣ, ки дар ғори Калони Камар, воқеъ дар баландии 2500-2700 метр аз сатҳи баҳр, ёфт шудаанд, баёнҳои ҳаёти гурӯҳи хурӯшанд.

– **Ҳоло дар кишварамон ифодаи сайёҳии табиӣ пайдо шудааст. Дуруст?**

– Вилояти Фарғона на танҳо бо қоҳибҳои таърихӣ ва фарҳангии худ, балки бо имкониятҳои худ дар соҳаи сайёҳии табиӣ низ фарқ мекунанд. Дар минтақа марказҳои табиӣ мусоир, осоишгоҳ ва маҷмааҳои барқарорсозӣ фаъолият мекунанд. Онҳо бо мутахассисони баландхаттос дар табобати яқ қатор мушкилоти марбут ба системаи дилу рағ, асаб, мушак ва устхон, аллергияи хизмат мерасонанд. Яке аз самтҳои муҳимтарини сайёҳии табиӣ дар Фарғона табобати балнеологӣ мебошад. Истифодаи обҳои маъданӣ, лойҳои шифобахш, чашмаҳои гарм ва усулҳои табиӣ барқарорсозӣ таъсири собитшудаи табобатӣ ба бадани инсонро до-

рад. **Мешавад гуфт, ки ҳоло ин чо технологияи мусоирӣ табиӣ мавриди истифода қарор гирифтаанд?**

– Бале. Иқлими тоза, ҳавои кӯҳӣ ва чашмаҳои шифобахши табиат самаранокӣ таъбаотро боз ҳам афзун намуда, сайёҳии табиӣро ба яке аз самтҳои умедбахши Фарғона таъдил додаанд.

– **Дар бораи инфрасохтор ва иншооти нақлиётӣ мусоирӣ ибрази назар мекардед.**

– Фурудгоҳи байналмилалӣ Фарғона дар масофаи 7 километр аз маркази вилоят ҷойгир буда, зиёда аз 50 парвози байналмилалӣро ба Аврупо, Осиё ва Ҳовари Миёна анҷом медиҳад. Ҳоло он ба яке аз марказҳои нақлиётӣ кулайтарин дар минтақа таъдил ёфтааст.

– **Барои сӯхатаи пурмухтаво ташаккур!**

– Саломат бошед!

Сӯхатаро
Мирасрор АҲРОРОВ,
муҳбири «Овози тоҷик».
Вилояти ФАРҶОНА.

КОРВОНИ КИТОБ – БА ВИЛОЯТИ СУРҶОНДАРӢ

Ба 967 мактаб 1774 китоб расонида хоҳад шуд. Дар мактаби рақами 9-уми шаҳри Тирмиз маросими тақдими китоб-албуми «Шавкат Мирзиёев – арбоби давлатӣ ва сиёсӣ сатҳи ҳаҷонӣ» баргузор шуд.

Дар қоҳибини ҳоқими вилояти Сурхондарё Улӯғбек Қосимов, масъулони соҳаи маориф, инчунин намояндагони шахр ва ноҳияи иштирок қардад. Дар доираи қоҳибини ба роҳбарони 15 шуъбаи маорифи томактабӣ ва мактабии шахру ноҳияҳо аввалин бастаи китоб-албумҳо ботантана супурда шуд. Пас аз ин, корвоии маърифати иборат аз асарҳои Президент ба ҳамаи минтақаҳои вилоят равона гардид.

Тибқи нақша, дар ҳудуди вилояти Сурхондарё ба 967 мактаб 1774 адад китоб-албум расонида мешавад. Ин нашр дар ташаққули фазилатҳои роҳбарӣ, масъулият, ватандӯстӣ ва ҳаҷонбинии ваъсе дар байни хонандагон аҳамияти хоса дорад.

Вилояти СУРҶОНДАРӢ.

Сурайё НОРМАНИ.

ХАБАРҶО

НОҶИЯИ ВОБКАНД – ДАР САҒИ ГОЛИБОН

Мувофиқи қарори Президенти Ўзбекистон «Дар бораи қоҳаи тадбирҳои куллан тақмил додани низомии корҳои маънавию маърифатӣ» аз 26 март соли 2021 аз қоҳиби «Маркази маънавият ва маърифат»-и ҷумҳурий ҳар сол озмунҳои «Вазорат ва идораи намунавитарин», «Шаҳр ва ноҳияи намунавитарин» баргузор мегардад.

Мақсад аз гузаронидани ин қоҳибини оммавӣ гардондани амалҳои пешқадами соҳаи маънавият ва маърифати мамлакат, рушд додани рақобати солим дар байни ҳудуд ва вазоратҳо, инчунин мустаҳкам намудани муҳити маънавию аҳолии, хусусан қаҳонан аст.

Дар марҳилаи ҷумҳурий 14-то шахру ноҳияе, ки дар марҳилаи вилоятӣ қоҳиб омадаанд, иштирок қардад.

Гуфтан қоҳиз аст, ки онҳо аз байни 208 шахру ноҳияи ҷумҳурий интихоб шудаанд. Дар озмун намояндаи ноҳияи Вобқанди вилояти Бухоро низ иштирок қарда, соҳиби қоҳи сеюм, 30 млн. сӯм муқофоти пулӣ ва маҷмуи китобҳо гашт.

А. АВЕЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилояти Бухоро.

СОҶАИ СЕРДАРОМАД

Барои пурзӯр намудани кор оид ба таъмини амнияти озӯқаворӣ ва устувории нарҳҳо, қонёе гардонидани талабот ба маҳсулоти ғӯшт ва таъсиси қоҳиҳои нави корӣ дар ноҳияи Норин ба парварии паррандаҳо, хусусан парварии мурғобӣ таваччуқи калон зоҳир қарда мешавад.

Ҳоло дар ҳавзоҳои табиӣ ва сунъӣ парварии паррандаҳо ба роҳ монда шуда, натиҷаҳои хуб ба даст меоянд. Дар ҳудуди маҳаллаи Учтепа, ки партовоғҳо ва қоҳиҳои ноистифода бисёр буд, соҳибкорони маҳаллӣ Иштиёр Мирзомахмудов фермаи парварии мурғобро таъсис дод. Ҳама аз ҳисоби худ 2500 ҷуҷаи мурғобро оварда, дар масоҳати 600 метри мураббаъ қоҳи тайёр намуд. Дар давоми як сол бо парварии мурғобӣ машғул шуд ва

шумораи он ба 5000 сар расид.

– Мурғобиро дар як максими 5-6 моҳ тухм мегузоранд, – мегӯяд соҳибкор. – Ба нақша гирифтём, ки ба ғайр аз ғӯшташ, аз парҳояш низ ҳамчун ашёи болишт ва кӯрпа истифода барем ва ба фуруш бароварем.

Шоҳида ДАМИНОВА,
муҳбири «Овози тоҷик»
дар вилояти Намангон.

387 МИЛЛИОН ДОЛЛАР – БАРОИ БЕХАТАРИИ РОҶ

Дар сессияи наватбии Шӯрои намояндагони халқи вилояти Самарқанд дар бораи татбиқи як қатор лоиҳаҳои бузурги роҳ аз ҳисоби маблағҳои Агентии ҳаҷкорӣ байналхалқии Чопон ба миқдори 387 миллион доллари амриқӣ қарори дахлдор қабул шуд.

Солҳои охири рафтумомад тавассути гузаргоҳи Чартеппа – Сарзам хеле густириш ёфтааст. Вале шахроҳи Самарқанд – Панҷакент ба талаботи байналхалқӣ қавобгӯ нест. Ана барои ҷи дар навбати аввал 97 миллион доллар ҷудо қарда шуд.

Барои таъмиру тармими шахроҳи байналхалқии М39, ки шахру вилоятҳои Гулистон, Андиҷон ва Ошро бо ҳам мепайвандад, 174 миллион доллар ирсол хоҳад шуд. Мақсади асосӣ, роҳҳои минтақаҳо ва байналмилалӣро бехтар

қардан ва бехатарии нақлиётро афзоиш додан аст. Зеро Самарқанд маркази сайёҳии Осиёи Марказӣ буда, мардум ғайр аз қатора ва ҳавопаймоҳо тавассути нақлиёт ба шаҳри зебову пурқоҳибаи бостонии мо омаду рафт мекунанд.

Б. ЗОҶИР.
Вилояти САМАРҚАНД.

САРҒАИ ОБ – ТАЛАБИ ЗАМОН

(Аввалаш дар саҳ.1).

Насбкунони низомии «Оби оқил» дар ситодҳои ченкунӣ оби обанборҳо ва низомҳои ирригационӣ барои мониторинги захираҳои об, гузоштани таҷризи «DIVER» дар қоҳиҳои мушоҳидавии мелиоративӣ барои назорати сатҳи обҳои зеризаминӣ ва дарачаи минерализатсияи хок, муҷаҳҳаз намудани истгоҳҳои насосӣ бо дастгоҳҳои мониторинги истеъмоли об, инчунин автоматикунони идоракунӣ иншооти азими хоҷагии об аз ин ҷумлаанд. Ин қоҳаҳои аллақай натиҷаҳои хуб медиҳад.

Дар назди Вазорати хоҷагии об Маркази рақамикунони хоҷагии об таъсис дода шуда, низомҳои иттилоотӣ «Сув ҳисоби» ва «Насос станциялари» таҳия гардиданд. Микёси ин корҳо ваъсе мешавад.

Ба шарофати қоҳаҳо, ки таҳти роҳбарӣ ва дастгирии ҳамаҷонибаи Президенти кишвар амалӣ мешаванд, дар қоҳеи фарҳанги муносибати эҳтиёткорона ба об ташаққу меёбад. Ин имконияти иловагӣ барои зиёда қардани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ буда, таъминшавии амнияти озӯқаворӣро фароҳам меорад. Далели равшан он аст, ки танҳо дар соли 2024-ум 8 миллиард метри муқабб оби сарфашуда барои парварии киштиҳои тақорӣ ва обёрии қиъаҳои наздиҳавлиги равона қарда шуд.

Ба лоиҳаҳои шарикӣ давлативу ху-

сусӣ барои кам қардани бори бӯча таваччуқи хоса дода мешавад. Тӯли солҳои 2020-2025 бо соҳибкорон 478 созишнома бо арзиши умумии 5,2 триллион сӯм баста шуд, шарикӣ хусусӣ 176 миллиард сӯмгина сармоягӯзӣ қардад. Амалӣи идоракунӣ истгоҳҳои насосӣ тавассути лоиҳаҳои шарикӣ давлативу хусусӣ ваъсе мегардад. Тақрибан 50 қоҳиҳои истгоҳҳои насосӣ дар вилоятҳои Қиъзақ, Қашқадарё, Навоӣ, Намангон, Самарқанд ва Сирдарё ба шарикӣ хусусӣ дода мешаванд. Дар ноҳияи Чортоқи вилояти Намангон татбиқи намунаи лоиҳаи озмоишӣ «як насос – як низом» пешбинӣ шудааст.

Вазорат яқчо бо Палатаи ҳисоб ва мақомоти прокуратура оид ба истифодаи мақсаднокӣ маблағҳои ҷудошуда ва пешгирии ҳаҷонӣ фасод қоҳибини мегузоранд. Роҳи яқони баланд бардоштани самара ва натиҷаҳои дар қоҳагии об рақамикунонист. Он шаффофият ва дақиқиро дар соҳаи таъмин хоҳад қард.

Об неъматӣ бузург ва сарнашмайи зиндагӣ. Сарвари давлат ба таҳмими маънавиятӣ неқамсоғӣ, таъмин қардани аҳолии об ва фароҳам овардани шароити зарурӣ барои фермерон, муваффақ шудан ба идораи самаранокӣ захираҳои об ва истифодаи оқилонаи он ҷиқати ҳаллу мушкилоти об дар минтақа эълитори ҷиддӣ медиҳад. Зиндагии осуда, фаровонӣ дар бозорҳои мо далали ин гуфтаҳо.

Ўзбақбойи РАҲМОН,
шоҳеи «Овози тоҷик».

САРМОЯ БА ОЯНДАИ ДУРАХШОН

(Аввалаш дар саҳ.1).

Кӯдакистони оилавӣ нисбат ба муассисаҳои томактабӣ анъанавӣ чандири бештари вақти корӣ дорад. Кабули кӯдакон дар бисёр мавридҳо мувофиқи имконият ва шароити оилаҳо ба роҳ монда мешавад. Ин ба волидон, махсусан онҳое, ки ҷаввали қоришон тағйирёбанда аст, имкон медиҳад бо осонӣ фаъолияти корӣ ва тарбияи фарзандро ҳамоҳанг созад. Ғайр аз ин, чунин муассисаҳо одадан дар маҳаллаи истиқомати оилаҳо қоҳигир буда, равои кӯдак осон мегардад.

Илова бар ин, кӯдакистони оилавӣ мушкили норасоии муассисаҳои томактабӣ дар баъзе минтақаҳо гардад. Бо ташкили чунин муассисаҳо дар маҳаллаи имконияти фароғии бештари кӯдакон ба тахсилоти томактабӣ фароҳам меояд.

– Дар кӯдакистони оилавӣ робитаи мустақами тарбиятгар бо волидон яқе аз қоҳидҳои асосӣ ба шумор меравад, – мегӯяд тарбиячи кӯдакистони «Софияно» Гавҳар Мухаммадҷонова.

– Раванди таълиму тарбия дар кӯдакистони мо бо се забон – тоҷикӣ, ўзбекӣ ва русӣ ба роҳ монда шудааст. Волидон ҳама-рӯза аз қарағни рушд, рафтор ва ҳолати рӯҳии фарзанди худ оғоҳ мегардад. Ин ҳамкорӣ ба тарбияи мувофиқ ва ҳамоҳангии кӯдак мусоидат мекунанд.

Барои фаъолияти кӯдакистони оилавӣ роияи мей-

ерҳои санитарӣ, гигиенӣ ва бехатарӣ ҳатмист. Муассисаҳо бояд дорои ҳуҷҷатҳои зарурӣ, шароити мувофиқ барои бозӣ, ҳоб, гизодоҳӣ ва омӯзиш бошад. Назорати мунтазами муҳит ва реҷаи рӯз дар ҳифзи саломати кӯдакон нақши калон мекӯзад.

– Кӯдакистони оилавӣ дар рушди низомӣ тахсилоти томактабӣ мавқеи хоси худро пайдо қардааст, – афзуд Д. Шомуродова. – Он барои кӯдакон муҳити гарму ором ва барои волидон дастгирии боъътимод фароҳам меорад. Бо назардошти талаботи афзоида, густириши чунин муассисаҳои таълими томактабӣ метавонад ба бехтар шудани шароити тарбияи аввали кӯдакон дар кишвар мусоидат намояд. Кӯдаке, ки омӯзиши томактабиро дар муҳити дуруст ва созанда мегузарад, ба синфи яқум бо омодагии баланд меравад. Ҳамаи ин асоси муваффақияти минбаъдаи таълими мебошад.

Дилнавоз Шомуродова барои оянда нақшаҳои калон дорад. Айни замон сохтмони бинои иловагӣ барои ваъсе қардани кӯдакистон идома дорад.

Кӯдакистон танҳо як муассисаи хизматрасонӣ нест – ин сармоягӯзӣро ба хушбахти ва ояндаи дурахшон фарзандон аст. Интиҳоби дуруст метавонад ба рушди ҳамаҷонибаи кӯдакон мусоидат қарда, ба онҳо имкон медиҳад, ки ба оянда бо боварии қомил қадам гузоранд.

Мағфират МАМАҶОНОВА,
хабарнигори
«Овози тоҷик».

Вилояти НАМАНҶОН.

МУВОЗИНАТИ ЭКОЛОҶӢ – МАСЪАЛАИ МУҶИМИ ДАВР

Мувозинати экологӣ ва масъалаҳои дигари марбут ба ландшафтҳои устувори Осиёи Марказӣ дар ҳаҷонии минтақавӣ, ки ба қарибӣ дар шаҳри Тошканд ба вуқӯъ пайваст, баррасӣ гардиданд. Оқонсии рушди ҷангал ва минтақаҳои сабз, мубориза бо биёбоншавии назди Қумитаи миллии экология ва тағйирёбии иқлими Ўзбекистон таъсисгарони ин ҳаҷонии буданд. Дар он намояндагони ҷумҳурийҳои Тоҷикистон, Қазоқистон, Қирғизистон ва Туркменистон, инчунин қоршиносони байналмилалӣ ширкат вазиданд.

Тавре дар маросими ифтихои он зикр шуд, қоҳибини мазкур яқ ҷузъи барномаи «Ландшафтҳои устувор дар Осиёи Марказӣ» (RESILANDCA+) -ро, ки аз қоҳиби Бонки ҳаҷонӣ маблағгузорӣ шудааст, ташкил мекунанд.

Банда ба ҳайси директори Агентии бехтар қардани ваъси ҷангал ва минтақаҳои сабз ва мубориза бо биёбоншавӣ изҳор доштам, ки Барномаи мазкур бузуртгарин ташаббуси барқарорсозии экосистема дар минтақаи унвон гирифтааст ва ба устувории иқлими ҳамаи панҷ кишвари Осиёи Марказӣ тавассути лоиҳаҳо, ки аз қоҳиби мақомоти миллии амалӣ қарда мешаванд, мусоидат хоҳад қард.

Директори иҷроияи Маркази экологии минтақавӣ Осиёи Марказӣ Ботир Мамедов изҳор қард, ки ҳамаҷангсозии сиёсати экологӣ ва хоҷагии ҷангал дар байни кишварҳои Осиёи Марказӣ барои идоракунӣ устувори захираҳо ва мувозинати афзалиятҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва экологӣ хеле муҳим аст.

Намояндагони мақомоти давлатии кишварҳои ҳамаҷангсозии шартномаҳои байналмилалӣи зикршудаҳо, баррасӣ қардад. Аз ҷумла, Солиҷон Мирзоев, ҳамаҷангсозии лоиҳаи «Барқарорсозии ландшафтҳои устувор дар Тоҷикистон»-и Қумитаи ҳифзи муҳити назди Ҳукумати Тоҷикистон, Талантбек Турдуматов, муовини директори Департаменти ҳифзи гуногунии биологӣ ва минтақаҳои хифшавандаи Қирғизистон, Заурреш Алимбетов, муовини раиси Ассоциатсияи созмонҳои экологии Қазоқистон, Ҳаҷимҷон Абдуллоев, роҳбари Департаменти миллии татбиқи лоиҳаҳои Агентии афзоиши ҷангалҳо ва минтақаҳои

сабз ва мубориза бо биёбоншавии Қумитаи экология ва тағйирёбии иқлими Ўзбекистон, Самад Сарихонов, сардори Раёсати хоҷагии ҷангалӣ Вазорати ҳифзи муҳити зисти Туркменистон ва дигарон доир ба намунаҳои амалӣи ҳаҷонии муваффақонаи фаромағзӣ барои бунёди самаранокӣ қарӣи хушшудаи баҳри Арал, амалияҳои қоҳиби ва минтақавӣ оид ба татбиқсозии сиёсати ҳамаҷангсозии барқарорсозии манзараҳои устувор (чангалҳо, қароғоҳҳо, биёбонҳо ва ғайра) ва татбиқ қардани онҳо дар кишварҳои Осиёи Марказӣ ва амсоли он ибронии назар намуданд.

Барномаи RESILAND CA+ айни замон дар ҷумҳурийҳои Қирғизистон, Тоҷикистон ва Ўзбекистон амалӣ мешавад.

Беш аз 700 гурӯҳи муштаракӣ идоракунӣи ҷангал таъсис дода шудаанд. Лоиҳа инчунин таҳияи Кодекси нави экологӣ ва тағйирот ба Кодекси ҷангал ва аввалин Феҳристи миллии ҷангалҳо аз соли 1989 дастгирӣ қард.

Дарвоқеъ, RESILAND CA+ ба барқарор қардани беш аз 250 000 гектар ҷангал ва қароғоҳҳо дар Ўзбекистон мусоидат хоҳад қард. Лоиҳа дар 6 минтақа: Намангон, Сирдарё, Қиъзақ, Самарқанд, Қашқадарё ва Сурхондарё татбиқ қарда мешавад. Шаънавий барқарорсозии ландшафт таҳия қарда, ниҳилоҳаҳои маҳсул таъсис дода шудаанд, беш аз 10 000 гектар замини қароғо

САМАРАИ ИСЛОҲОТ: СОҶАИ ТАНДУРУСТӢ БА АҲОЛӢ НАЗДИК МЕШАВАД

Маълум аст, ки туфайли ислоҳот бисёр масъалаҳо ҳаллу фасл мешаванд, рӯзгорамон обод, зиндагиамон фаровонтар мегардад. Аз ҷумла мушкilotи ҳифзи саломати, беҳтар кардани хидматрасониҳои тиббӣ ба сиёсати давлатӣ таъдил ёфтааст. Сӯҳбати мо бо роҳбари Садорати ниғадории тандурусти вилояти Бухоро Элёр ОЛТИЕВ дар атрофи ҳаҷини масъала ба амал омад.

Роҳбари Садорати ниғадории тандурусти вилояти Элёр ОЛТИЕВ ҳангоми қабули сайёр дар шаҳри Когон.

— Элёр Дониёрович, ҳуб мекунед дар бораи вазъи кунуни соҳа маълумот медиҳед.

— Алҳол вилоят 2 миллион аҳоли дорад. Чамъ 261 муассисаи тиббӣ, аз ҷумла, 1 шӯъбаи ҳифзи тандурустӣ, 17 маркази тиббӣ, 1 диспансер, 13 иттиҳодияи тиббӣ шаҳрия ноҳия, 1 маҷмааи таваллуд, 102 поликлиникаи оилавӣ, 12 поликлиникаи марказии бисёрсоҳа, 86 нуқтаи шифокори оилавӣ, 1 беморхонаи ихтисосонидашуда, 14 шӯъбаи осоиштагии санитарии эпидемиологӣ ва саломатии ҷамоатӣ, 1 поликлиникаи стоматологӣ, 2 осоишгоҳ ва ғайра ба мардум хидмати тиббӣ мерасонанд.

— Оё дар вилоят сектори хусусӣ муассисаҳои табобатии худро дорад?

— Бале, шумораи муассисаҳои сектори хусусии вилоят 714-адад буда, 569-тои онҳо дар равияи амбулаторӣ, 145-тоашон дар равияи стационарӣ оид ба 70 намууди ихтисос хидмат мерасонанд. Чамъаш 6979 ҷойи муолиҷагирӣ мавҷуд буда, 5582-тоаш ҷойҳои муолиҷагирии бучавӣ, 1397-тоаш ҷойҳои муолиҷагирии ҳисоби хоҷагӣ мебошанд. Инчунин 157 ҷойи стационарии бучавӣ муолиҷагирӣ рӯзона ва 1444 ҷойи муолиҷагирӣ рӯзонаи муассисаҳои амбулатории поликлиникавӣ мавҷуданд. Дар муассисаҳои ёри ав-

валини тиббӣ санитарии вилоят 967 бригадҳои тиббӣ созимон ёфтаанд, ки 454 хонаи муоинаи назди духтур доранд. Ба аҳолии вилоят аз ҷониби 220 муассисаи хидмати нахустини тиббӣ-санитарӣ расонда мешавад.

— Масъалаи таъминоти муассисаҳои тиббӣ вилоят бо кадрҳо — мутахассисон чӣ гуна аст?

— Имрӯз дар тамоми муассисаҳои тиббӣ мо 5466 шифокор ва 23211 корманди миёнаи тиббӣ фаъолият доранд. Сатҳи таъминот бо шифокори маълумоти олий нисбати 10000 аҳоли 26,2 нафарро ташкил медиҳад. Саҳми дуктронии соҳиби тоифа дар соҳа 26,3 ҷой аст. Алҳол дар муассисаҳои ҳифзи тандурусти мо 174,5 воҳиди ҷойҳои ҳоли мавҷуданд.

— Масъалаи тақмили ихтисосро чӣ гуна ҳаллу фасл мекунед?

— Бо мақсади мустаҳкам намудани салохати худ тӯли 10 моҳи гузаштаи соли сипаришуда зиёда аз 100 шифокор дар клиникаҳои бонуфузи хориҷӣ, беш аз 800 нафар дигар дар ҳудуди ҷумҳурии ва вилояти малакаи худро тақмил доданд.

Ният дорем, ки дар соли 2026 боз 115 корманди

тиббӣ дар хориҷа, 1350 мутахассис дар ҷумҳурии ва вилояти малакаи касбиашонро тақмил диҳанд.

— Оид ба масъалаи ҳавасмандгардонии кормандон чӣ гуфта метавонед?

— Имсол 21 шифокоре, ки беғаразона хидмат кардаанд, бо нишони сарисинагии Вазорати ҳифзи тандурустӣ — «Аълочи ҳифзи тандурустӣ» тақдир карда шуданд. Чанд нафар сазовори мукофотҳои давлатӣ гардидаанд.

— Мустаҳкамтар шудани пойгоҳи моддӣ ва техникаи муассисаҳои ҳифзи саломати оё омилҳои муҳими болоравии сифати хидматрасониҳои тиббӣ шуда метавонанд?

— Бешубҳа, ин ҳама, асоси беҳ шудани сифати кори мост. Хушбахтона, инфрасохтори соҳа сол то сол беҳтар мегардад. Танҳо соли 2025 дар 70 муассисаи тиббӣ корҳои таъмиру сохтмон сурат гирифтаанд. Бо ин мақсад 184 миллиарду 359 миллион сӯм маблағ ҷудо гардида, пойгоҳи моддӣ ва техникаи онҳо мустаҳкамтар шуд. Дар доираи барномаи сармоявӣ барои таъмиру сохтмони 2 иншоот 44 миллиард сӯм, дар асоси қарори Девони Вазирон аз 7 майи соли ҷорӣ барои ҷараёни сохтмони касби 23-то иншоот 63 миллиарду 450 миллион сӯм ҷудо гардида, корҳои бунёдкорӣ иҷро шуданд.

Таъкид кардан мехостам, ки 14 августи соли ҷорӣ яқҳо бо вазири ниғадории тандурустӣ Асилбек Худоев бинои МРТ/МСКТ-и шӯъбаи вилояти Маркази илмӣи ёри фаврии тиббӣи ҷумҳурии, осорхона, китобхона, маҷлисгоҳи замонавӣ ва толари интязорӣи беморхонаро ба истифода супоридем. Ғайр аз ин ба кор даромадани бинои нави диспансери эндокринологияи вилоят, бинои нави беморхонаи марказии ноҳияи Шофиркон ва бисёр дигар бонди хурсандии аҳоли гардидаанд.

Соли равон ба 1 миллиарду 36 миллион сӯм маблағ 211 адад таҷвизоти тиббӣ таъмир карда шуданд, ба қимати 8 миллиард сӯм 187 ҷиҳози нави тиббӣ харидем.

— Чанд суҳан дар бораи қараёни қорҳо бобати рақамӣ кунунидони соҳа мегуфтед.

— Дар ин бобат низ қорҳои назаррас ба сомон мерасанд. Хусусан агар дар давраи даҳ моҳи гузаштаи соли равон аз ҳисоби бучаи ҷумҳурии ба маблағи 6 миллиарду 383 миллион сӯм 982 дона, аз ҳисоби бучаи маҳаллӣ ба маблағи 12 миллиарду 259 миллион сӯм 1886 дона компютер гирифта бошем, то охири сол аз ҳисоби бучаи маҳаллӣ хариди боз 407 адади дигар дар назар аст.

— Дар бораи натиҷаҳои сифати фаъолияти имсолаи тиббӣ вилоти чанд суҳан мегуфтед.

— Агар нишондиҳандаҳои асосии оморӣ тиббиро таҳлил кунем, бояд гуфт, ки соли ҷорӣ натиҷаҳои мусбат ба даст омаданд. Аз ҷумла таваллуд нисбат ба 9 моҳи соли гузашта 2 промиллӣ, афзоиши табиби аҳоли 1,9 промиллӣ маҳдуд гаштааст. Фаъти модарон дар 9 моҳи соли гузашта 7 нафар буд, имсол 2 нафар аст, яъне 5-то кам мебошад. Фаъти кӯдакон дар 9 моҳи соли гузашта 281-то буд, имсол 226-то аст.

— Дар вилоти тӯли 6 моҳи аввали соли 2024-ум 607998 бемор ба кайд гирифта шудаанд, ин нишондиҳанда дар 6 моҳи соли ҷорӣ ба 640094 нафар расидааст. Қаро миқдори беморон ба 32096 адад афзудааст?

— Саволотон дуруст аст. Ин афзоиш натиҷаи болоравии сифати назорати тиббии аҳоли дар ҳудудҳои Хар ҳафта рӯзҳои шанбе аз ҷониби сармутахассисони вилоят, ҳар рӯз аз ҷониби дуктронии поликлиникаҳои марказӣ ва беморхонаҳо дар асоси нақша дар ду маҳалла гузаронида шудани назорати тиббӣ, инчунин ба низом дароварда шудани тадбирҳои скринингӣ ва сари вақт муайянкунии бемориҳо. Яъне дуктронӣ ҳоло на фақат бо муолиҷаи беморони ба қабуломлада машғуланд, балки ба ҳудудҳои рафта, аз байни аҳоли шахсон ба маризӣ гирифташудаҳо ба мақсади илочи воқеа пеш аз вуҷуҷи ҷустуҷӯи менамоянд. Бояд гуфт, ки ин услуб ҳеле судовар буда, дар соҳа нава аст. Аз ҷумла ба 726 бемор барои муолиҷа ба марказҳои ихтисосонидашудаи ҷумҳурии, ба 4823 мариз барои табобат дар муассисаҳои муолиҷакуноӣ профилактикаи вилоти роҳатҳои имтиёзнок дода шуданд. Ин қараён соли 2026 низ вусъат меёбад. Хусусан, бармаҳал муайян кардани бемориҳои онкогемотология, гелминтоз, саратони бонувон ва ғайра ба нақша гирифта шудаанд.

— Дар бораи натиҷаҳои сифати фаъолияти имсолаи тиббӣ вилоти чанд суҳан мегуфтед.

— Дар бораи натиҷаҳои сифати фаъолияти имсолаи тиббӣ вилоти чанд суҳан мегуфтед.

— Дар бораи натиҷаҳои сифати фаъолияти имсолаи тиббӣ вилоти чанд суҳан мегуфтед.

— Дар бораи натиҷаҳои сифати фаъолияти имсолаи тиббӣ вилоти чанд суҳан мегуфтед.

(Давомаш дар саҳ.4).

ИМКОНИЯТ БАРОИ ҶАВОНОНИ ЗАРАФШОНӢ

Имрӯз дар чамъият баҳри ташаккули дониш ва маърифату маънавияти насли наврас беш аз пеш эътибор зиёд гардида, баробари ислоҳоти ояндасоз ташкилоту муассисаҳои зиёд дар ин қор хайр саҳм мегиранд.

Онҳо ҷавонони соҳибистеъодро дастгирӣ мекунанд ва аз ҷиҳати молиявӣ кӯмак мерасонанд. Хушбахтона, сафи чунин ташкилоту муассиса ва шахсон меафзояд. Ин равандро мо дар мисоли ширкати «Shamol Zarafshan Energy» мушоҳида менамоем.

Аз ҷумла, барои 20 нафар ҷавони зарафшонӣ, ки дар имтиҳонҳои «Mock test» (ки охириҳои моҳи декабр аз ҷониби ҳокимияти шаҳри Зарафшон ва шӯъбаи таълими томактабӣ ва мактаби шахр баргузор мешавад) натиҷаҳои баланд ба даст меоранд, хароҷоти иштирок дар имтиҳонҳои IELTS аз ҷониби ширкат пурра пардохт карда мешавад.

Ўзбакбойи РАҲМОН, хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилоти НАВОӢ.

ДАР НИГОРИСТОН

НАВОӢ ЭҶСОСОТ

Дар Хонаи фотосуратҳои Тошканд намоиши шахсии рассоми Театри давлатии академии мусиқии ба номи Муқимӣ Сарвар Йӯлдошев тахти унвони «Навои эҷосот» ташкил карда шуд. Дар асарҳои рассоми образҳои гуногун: суҷет, ашӯ, оҳангҳои замонавӣ, хат ва рангҳо инъикос ёфтаанд. Ҷуд дар мавзӯҳои қадимӣ ва кӯҳна, бо суҷетҳои пурра ва мукамал эҷод кардааст. Ҳамаи онҳо ба яқдигар вобаста буда, мазмун ва маънии хос доранд. Дар намоишгоҳ як қатор асарҳои ў, аз ҷумла, «Дарахти эҷосот», «Шаҳри беодам», «Пойгаҳ», «Навои аввалин», «Муҳаббат», «Сӯҳбат бо орзуҳо», «Шоми Самарқанд», «Манументи хотира», «Шаби ноором», «Орзу», «Манзили ноаён» ва дигарҳо ҷойгир шудааст.

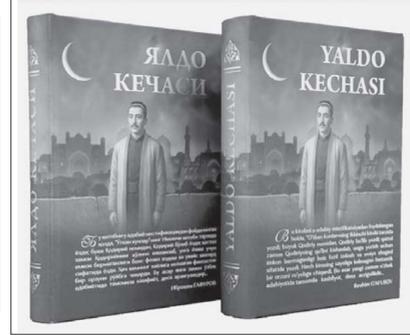
Рассоми соли 1985 дар ноҳияи Учкӯрғони вилоти Намангон таваллуд шудааст. Дар мактаб-интернати санъати тасвирӣ ва амалии ҷумҳурии ва дар кафедраи рангсавири Донишқандаи рассоми ва дизайни ба номи Камолитдин Бехзод таҳсил гирифтааст. Бахши магистратураи ҳаҷини донишқадаро хатм кардааст. Узви Иттифоқи эҷодкорони бадеии Ўзбекистон аст.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ.

Китоби нава

САД СОЛ: АЗ «РӢЗГОРИ МОЗӢ» ТО «ШАБИ ЯЛДО»

Рӯзҳои охир дар бораи ҳодисаи нодир шудани наشري ин романи таърихи овозаҳо паҳн шуданд. Хулосаи умумии онҳо ин буд: идомаи романи «Ўткан кунлар» («Рӯзгори мозӣ») — Абдулло Қодирӣ бо номи «Шаби ялдо» ҷоп мешудааст. Ҳатто рӯзномаи «Хурият» порчаеро аз ин роман ҷоп кард. Ҳаҷини тарик дар асарият майли дидану хондани ин асар пайдо шуд. Аммо гуфтаанд, ки асар ҳанӯз дар дасти ҷоп аст.

Ва ниҳоят, чанде пеш аз унвони Иттифоқи нависандагони Ўзбекистон, Маркази маънавият ва маърифати ҷумҳурии, Осорхонаи Абдулло Қодирӣ, Осорхонаи «Қурбонийи таъбида», нашриёти «Хайбар-25» оид ба баргузори рӯнамои китоб даъватнома расид. Бисёр рамизист, ки ин рӯнамо дар толари маҷлисгоҳи Бунёди иттиҳодии «Хотираи шахидон», воқеа дар ноҳияи Юнусободи пойтахт, яъне, дар ҷое, ки ҳазорон фидои миллат, шахидони роҳи истиқлол дар солҳои 1937-1938 қурбон шудаанд, дар таърихи 21 декабр, дар арафаи вуруди Шаби ялдо — шаби дарозтари зимистон баргузор гардид. Бинобар ин дар оғози анҷуман дар ҳақиқи қурбонийи солҳои таъзику таъбида, хусусан қаҳрамонони «Шаби ялдо» аз оятҳои Қуръони карим тиловат карда шуд.

Сипас адабиётшиносони маъруфи кишвар дар бораи мазмун, моҳият ва аҳамияти китоби мазкур суҳанронӣ карданд.

Раиси Иттифоқи нависандагон Сироҷиддин Саид, аз ҷумла зикр кард, ки «Ин асар гӯе чун идомаи романи «Рӯзгори мозӣ»-и машҳур буда, пеш аз ҳама ҳамчун ифодаи эҳтиромӣ баланд нисбати Абдулло Қодирӣ ва ҳамсафони ў офарида шудааст. «Шаби ялдо» чун «Рӯзгори мозӣ» аз аввал то охир ғамангез ва дар айни вақт як асари некибиниона аст. Бовар дорем, ки ин роман низ ба қалбамон роҳ ёфта, ба китоби муътабар таъдил меёбад. Аз он на фақат рӯҳи фидоӣ ба иштирокчиҳои фаъоли даврии Эҳё, ҳифзи истиқлоли миллӣ хидоят менамояд. Устоди муқтарам Иброҳим Ғафуров ҳамчун муҳаррири маъсули роман хеле заҳмат кашида, қори бузурги эҷодӣ анҷом доданд».

Адабиётшиноси маъруфи И. Ғафуров дар бораи муаллиф қайд кардааст: «Ин китобро ў бо истифода аз мистификатсияи адаби ба тарзи китоби дуоим «Рӯзгори мозӣ» навишт; аз номи Қодирӣ бузург ба сифати Қодирӣ навишт». Ин навиштаҷот, ки дар муқоваи китоб ҷой гирифтааст, бешубҳа, таваҷҷуҳи ҳар кадоми моро ба худ қалб менамояд.

Академик Шухрат Сироҷиддинов зимни суҳанронияш ҳамчун эҳтиёҷи таърихи арзи ҳастӣ намулдани романоӣ бо чанд далел соҳиб намуд. Роман тӯли таърихи 100 соли охир бо ҷиҳати хос ва ҷозибааш, рӯҳи миллиаш китоби нодирӣ пурмазмун аст, гуфт ў. — Муҳимтар аз ҳама, асар аз услуб, забон ва оҳанги суҳани қодирӣна саршор аст. Мо — адабиётшиносон ва китобхонон солҳои зиёд мушоҳида менамудем, ки муаллиф Абдулло Қодирӣ пири маънавии худ шумурда, ҳамчун қодирӣносои ва муҳаққиқи нуқтасанҷ фаъолият дорад».

Ба ин гуфтаҳои профессор Нурбой Ҷабборов таваҷҷуҳ кунед: ман бо романи таърихи «Шаби ялдо» мисли асар дӯстон ҳанӯз дар шакли дастнавис шинос шудам, онро бо завқи тамои хонда баромедам. Дар ин асно чандин рӯз бо қаҳрамонони он дар як давру муҳит зиндагӣ кардам, мамнун шаванд, мамнун, маҳзун бошанд, маҳзун шудам».

Суҳанони профессор Баҳодир Қаримов идомаи мантиқи мулоҳизаҳои нотикони факултети буд: «Дар роман лавҳаҳо, ки қалби инсонро ба ларза меоранд, зиёданд. Офати гуруснагӣ, дег ҳастони ҳамсо ва дар он дег ёфт шудани боқимондаи устуҳонҳои пойи кӯдак, сарнавишти фоҷиабори Зумрадбӣ, ки мусибати ба сари оилаш омадаро бардошта натавониста, ба ҷойгаҳ меафтад, қасорати охирини Ёдгорбек дар ҷангалҳои Сибир, парронда шудани Сӯйима, ҷангҳои ғоявӣ ва ҳақиқи байни бародарон — Озодбек ва Одибек, дар анҷом ҳалок шудани

ҳар ду дар роҳи маслақи хеш». Хулосаи муҳаққиқ: «Романи таърихи «Шаби ялдо» ҳодисаи махсус ва ҷиддӣ дар адабиётӣ муосири ўзбек аст».

Ноғуфта намонад, ки «Рӯзгори мозӣ»-и Абдулло Қодирӣ расо сад сол қабл аз ин, соли 1925 нашр шуда буд. Баъд аз як аср навишта шудани романи нави таърихи, бидуни шубҳа, ҳодисаи тасодуфӣ нест!

Адабиётшиноси номӣ Шухрат Ризоев низ фикри қолиберо, аниқтараш розеро фош намуд. Бино ба гуфтаи ў вай ҳамчун адабиётшинос солҳо орзу доштааст, ки давоми «Рӯзгори мозӣ» навишта шавад. Хостааст ин нияташро ба нависанда Асқад Муқтор изҳор кунад, аммо ба чанд сабаб мавриди гуфтан пайдо накардааст. Пасон ба адиб Тоҳир Малик мууроҷиат намулдааст, вале пас аз мулоҳизаҳои дуру дароз барои офаридани чунин асар маҷбури маънавию ҷисмонӣ надошташро пеш овардааст. «Ниҳоят ордзаман ҷомаи амал пӯшид» бо мамнуният изох дошт ў.

Набераи Абдулло Қодирӣ Хондамир наз наشري ин романи ғароибро барои ҳама табрик гуфта, илова намуд, ки он ба тамоми кишроқи ҷомеамон, ба хусус барои тарбияи ҷавононамон бояд хидмат кунад.

Тавре пай бурд, аз аввали мақола то ин ҷо мо номи муаллифро зикр накардаем. Дар даъватнома низ аз ин хусус ишорат нест. Дар муқоваи китоб низ исми насаби ўро наменонед. Танҳо дар қисми даромад қайд шудааст: «Муаллифи бофтаи бадеӣ дар асоси санадҳои таърихи Хайридин Султон аст.»

Оре, Хайридин Султон, ҳаҷини адиби маъруф, ки муаллифи «Хуршед барои ҳама баробар», «Афсонаи як шомгоҳ», «Зодгоҳи модарам», «Умр ҳам мегузарад», «Хобҳои Бобур», «Бубуринома», «Соҳили саодат», «Дар осмону фалақҳо» ва боз даҳо асарҳои насри буда, сенарияи чандин видеофильм ва филмҳои бадеиро бо маҳорати баланду услуби хос таҳия кардааст.

Ниҳоят, садри анҷуман, олимони номҳои навоишнос Олимҷон Давлатов муаллифро рӯйи саҳна хонд. Хайридин Султонро бо тавозею қамолӣ хоқорӣ чунин изҳори ақида кард: «Аслан ин китоб сад-саду панҷоҳ сол муқаддам навишта, вале ба шакли асари яқлухт наоварда, мисли барғҳои ҳазон дар рӯйи ҳазорон варақҳои зардушуда пароканда хобида буд». Навишта шудани ин китоб дар ин замон, дар замоне, ки ба шарофати ислоҳоти Президенти кишвар Шавкат Мирзиёев раванди ошқорбаёнӣ имконпазир гардид, як эҳтиёҷи таърихӣ аст. Ў аз ҷумла гуфт: «Хулоса, муаллифи асаре, ки дар даст доред, садҳо, ҳазорҳо ҳамватанон мебошанд, ки номашон барои аҳли ваеи ҷомеа маълум ва ҳоло номаълуманд, агар таъбир ҷоиш бошад, қулли ҳалқи ўзбек аст. Камнаи камтарин аз он, ки ба саодати навиштани ин китоб аз забон ва қалби ҳалқамон, ба шакли муайяни адаби даровардан ба ҳукми одилонаи шумо, китобхонҳои арҷманд ҳавола намудани он ноил шудам, беҳад бахтиёр ҳастам».

Дар хотимаи ин суҳанҳо чун даъват ба ҳамдиёрон садо доданд: «Аллоҳи таъоло охираи ҳазрат Абдулло Қодирӣ марҳум ва мағфурро обод гардонад!»

Шанъу шароф ба қаҳрамонони Ватан! Ба поён расидани шабҳои ялдои кишвари ҷафокашидамон рост бод!»

Дар чунин лаҳзаҳои пурҳаяҷон шундани шеъри шоираи боистеъод Зебои Мирзо бо номи «Кишанлар киями?» («Завлонаҳо бибандам?») хеле таъсирбахш буд.

Шоҳақдор САЛИМОВ, китобхон.

Дар мавзеи Хочаикони ноҳияи Шеробод бо ҷалби сармояи хориҷӣ лоиҳаи бузургҳаҷми «Капа-юрт» татбиқ гардида, барои таъмин намудани аҳоли бо ҷойҳои нави қор ва табобати мардум бо роҳи усулҳои табиӣ имкониятҳои васеъ фароҳам меоваранд.

СИҶАТГОҶИ «КАПА-ЮРТ»

Маскани шифои «Хочаикон», ки дар бағали кӯҳи шафати қони намак ҷойгир шудааст, дар ҳама мавсимҳои сол, алалхусус, баҳору тобистон барои мардуми маҳалливу берун аз он ба сифати маскани табобатӣ хидмат мекунад, нафарони гирифтари ҳама гуна бемориҳои роҳи нафас ва шуш: диққи нафас, шамолхӯрии шадид, инчунин бемориҳои аллергио табобат менамояд.

Инак, талаб ва зарурате ба миён омадааст, ки имкониятҳои маскани шифои мазкурро боз ҳам васеъ карда, худудро аз ҷиҳати иқтисодӣ ва туризм низ ривочу равнақ диҳанд. Барои ин як қатор

лоиҳаҳо ҳам барои бехосозии шароити табобат, ҳам барои иншооти додани соҳаҳои иқтисодӣ ва сайёҳӣ амалӣ мегарданд. Яке аз ҳаҷини гуна лоиҳаҳо аз ҷониби Ҷамъияти масъулиятшар маҳдуди «Капа-юрт» ва Ширкати «Bizayla», қараёни қорҳои бунёдкорӣ, сохтмони хонаҳои қапсулашакли аз намак бунёдёфта, нуқтаҳои хидматрасониҳои майиш аз наздик шинос шуд.

Ҷамъияти масъулиятшар маҳдуди «Капа-юрт» бо ҷалби сармояи Ширкати «Bizayla»-и Олмон амалӣ мешавад, ки дар натиҷаи он шаҳрчаи «Туризм саломати» барпо хоҳад шуд. Арзиши умумии ин лоиҳа 50 миллион долларӣ амриқӣ буда, баъди пурра татбиқ шудани ҳудуди мазкур, бешубҳа, ба як маскани тамошобобу барқарорсозии саломатии мардум мубаддал мегардад.

Ҳокими вилоти Улугбек Қосимов яқҳо бо мутасад-

Олим ПАНҶИЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилоти Сурхондарё.

АНҶУМАН ДАР ЗОДГОҶИ СОҶИБҶАШН

Тибқи Фармони сарвари давлат аз 27-уми декабри соли 2024 доир ба тантанавор ҷашн гирифтани 150-солагии асосгузори ҳаракати ҷадидия, адиби номдор, арбоби барҷастаи давлатӣ, журналисти варзида, ношир ва педагог Маҳмудхоча Бехбудӣ дар зодгоҳи соҳибҷашн дар маҳаллаи Бахштеппаи ноҳияи Тайлоқи тоҷикиниш анҷумани бошукӯҳи фарангӣ баргузор гардид.

Дар қорабини аҳли фархангу ҳунар, адибу шоирон, олимону лажӯҳишгарон, хешу пайвандони Бехбудӣ, муаллимон, толибилмони мактабҳои маҳал, вақилони расонаҳои ахбори ширкат варазиданд.

Ҳокими ноҳия Бехзод Раҳматуллоев, профессор Ҳалим Саидов, набеари соҳибҷашн Шохруҳон Бехбудӣ ва дигарон, оид ба қорҳои шоистаи Бехбудӣ ҳарф заданд.

Сипас, маросими ифтитоҳи тантанавии «Богои Бехбудӣ» баргузор гар-

дид. Ҷонишини ҳокими вилоти Самарқанд Рустам Қобилов хидматҳои шоистаи фарзанди фарзонаи маҳаллаи Бахштеппа ва аҳамияти ҳифзи мероси соҳибҷашнро таъкид намуд.

Дар зодгоҳаш муҷассамии Маҳмудхоча Бехбудӣ, ки ҳайкалтарошии самарқандӣ Умурызқон Шарифов офаридааст, ба тарзи тантанавӣ кушода шуд.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилоти Самарқанд.

Дар ростои поси хотири донишманди кўхпояи Нурато, доктори илми иқтисодӣ, ҷуғрофидони шинохта Маҳмуд Нурназаров, ки аз соли таваллуди ӯ (23 декабр) 84 сол мегузарад.

«ТОҶИКОНИ ФОРИШ»: ТАЪРИХИ КЎҲИСТОНИ НУРАТО ДАР ОЙИНАИ ПАЖЎҶИШ

Маҳмуд Нурназаров ҳарчанд ба унвони донишманди соҳаи иқтисодиёту ҷуғрофиё номвар шудааст ва ба унвони доктори илми иқтисодӣ мояи ифтихори миллати тоҷик аст, дар поёни умри худ бо завқу алоқаи беандоза ба қорҳои адабию паҷӯшиши низ рӯ меоварад. Азбаски аз овони ҷавонӣ ба адабиёт ва фарҳанги миллии муҳаббат дошт, шеърнамои хешро дар дафтари «Рози ниҳон» ва «Мавҷи дил» ва таҳқиқоти таърихи фарҳангӣ ва этнографияшро доир ба табиат, мавҷи ҷуғрофиёӣ, олами набототу ҳайвоноти кўхистони Нурато ва ҳамчунин кишроҷи қома, авлоду андо, гўйиши мардумӣ, эндиёти шиғоҳӣ, таърихи гузашта ва имрӯзаи тоҷикони Форӣш (тоҷикони деҳаҳои кўхпояи Нурато) дар китоби «Тоҷикони Форӣш» ба таъри расонидааст.

Ба хусус, китоби «Тоҷикони Форӣш» беҳтарин дастовези устоди паҷӯшишгар Маҳмуд Нурназаров (бо номи мустаори Маҳмуди Форӣши) мебошад, ки соли 2000 дар муассисаи таъбу нашри «Зиё» дар шаҳри Гулистон аз ҷониби мебарояд ва тоҷикони муқими кўхистони Нураторо бо ҳама бурду бохостон дар сад соли ахир, ҷуғрофиёӣ, таърих ва фарҳанги пешина ва имрӯзаи онҳоро, ки асосан дар ёздаҳ деҳа (Порашт, Асраф, Ҷам, Хоят, Мочарм, Андагин, Синтаб, Соб, Симбулок, Эҷ ва Соҷхурд) умр ба сар мебаранд, рўнамоӣ мекунад.

Китоби «Тоҷикони Форӣш» аз он ҷиҳат арзиши воло дорад, ки нахуст, аз ҷониби як нафар фарзанди ҳамин кўхпоя, ки бо ҳама номҳову мавзӯёҳову гўйишҳо ошно аст, таълиф шудааст ва дувум, тамоми маълумот ва далелу нақлҳо паёварди паҷӯшишҳои дақиқ ва суҳбатӣ муқолаҳои фаровон бо халқи маҳаллӣ мебошад. Ин китоб чандин гуфтаи галат ва навиштаҳои сарсарии муҳаққиқони пешинро ислоҳ ва дар мавридҳои зарурӣ тақвими мекунад. Чунинки, ба нигоҳдошти муҳаббат ва педиди мақолаи «машҳур»-и паҷӯшишгарони давраи Шуравӣ – Балхис Кармишева ва Елена Пешерева, ки соли 1964 дар шумораи аввали маҷаллаи «Этнографияи советӣ» таъти унвони «Паҷӯшишҳои этнографияи доир ба тоҷикони қаторқўҳи Нурато» ҷоп шудааст, равшанӣ меандозад.

Муҳаққиқони шуравӣ дар мақолаи худ ёдрас менамоянд, ки ду бор аз деҳаҳои тоҷикнишини кўхпояи Нурато дидан кардаанд ва маводу матолиби худро бар асоси вохӯрию суҳбатҳо бо мардуми маҳаллӣ ҷамъ ва интишор додаанд. Аммо боиси таъҷуб аст, ки ақсари номҳои таърихӣ дар мақолашон иштибоҳ дарҷ ёфтааст, ки ин гуна амалқард дар илм қобили қабул намебошад. Чунин-

чи, номи деҳаи қадимаи Пораштро аслан ба забон намегиранд ва дар ҳама ҷо онро Форӣш менаманд. Дар сурате ки «калми «форӣш» ба қарибӣ пайдо шуда, он дар ягон осори хаттии асрҳои гузашта дучор намеояд. Аслан, «форӣш» шакли вайроншудаи калмимаи суғдий «порашт» буда, маънои «поёни қалъа»-ро дорад. Порашт номи деҳаест, ки аз маркази ноҳия дар масофаи 25 километр воқеъ аст... 20-уми феврالی соли 1935 бо қарори Комитети Марказӣ ноҳияи Форӣш ҳозира (марказаш Боғдон, яъне Янгиқиллоқ) таъсис меёбад. Аз ин рӯ, Боғдонро аввал Янгиқиллоқ, Янгиқорашт (Янгиқорашт) ва рафта-рафта Форӣш номидаанд. («Тоҷикони Форӣш», саҳ. 7-8). Бар замми ин, номи бисёре аз маскану маконҳо хато оварда шудааст. Масалан, Уҳум, Моҷурум, Соф, Фуҷақ, Тишмисурх, ки шакли дурусти ин ҷойномҳо Ҷум, Моҷарм, Соб, Фенҷақ, Чиммисурх аст. Дар ҷое ҳам, дараҳои Эҷу Соҷхурдро густихона Каттасоӣ ва Кичиксоӣ менаманд, ки аз ниҳояти бетаваҷҷуҳӣ ва ҷамъоварии далелҳо аз забони одамони тасодуфӣ гувоҳӣ медиҳад. Хушбахтона, дар китоби «Тоҷикони Форӣш» тамоми ҷойномҳо саҳах ва дақиқ дарҷ ёфтаанд.

Маҳмуд Нурназаров пас аз ҷустуҷӯҳои тўлонӣ ва таҳқиқи маводу матолиби таърихи ҷуғрофиёӣ ва фарҳангии этнография ба чунин хулоса меояд: «Ҳамаи деҳаҳои таърихи хеле қадима доранд ва маънои номи онҳоро танҳо аз лугати забони суғдий (!) дарёфт кардан мумкин аст. Назар ба ақдаи олимони давлатҳои таърихию археологӣ сарзамини тоҷикони Форӣш (манзур деҳаҳои тоҷикнишини кўхистони Нурато аст – Ю.И.) таърихи чандинҳазорсола дорад. Ҳанўз дар асрҳои V - III пеш аз милод дар ин ҷо ақдоди қадимаи тоҷикон – суғдийҳо ва бохтариҳои индигӣ мекарданд. Бозёфтҳои қадимаи асри биринҷӣ, монанди деғи мисӣ, табарҳои мисӣ ва ҳоказо далели ин ақда аст.» («Тоҷикони Форӣш», саҳ. 22).

Дар идома, муаллиф бо мисолҳои фаровон собит месозад, ки гузаштаи тоҷикони кўхпояи Нураторо на дар нимароҷҳо, балки ҳадди ақал дар давлати Суғд бояд ҷустуҷў кард. Эҳтимолан онҳо дар замони қоратгарӣ ва кушторҳои лашкари иониён аз ноҳияҳои атрофи Самарқанд, Панҷекат, Ашт, Айнӣ, Хисор... омада дар миёни дараҳои хушбоду ҳаво ва сероби ристақўҳҳои Нур муқим шудаанд, аммо ба ҳеҷ ваҷҳ марбут ба қадом як қабилани қалоиру қайчиливу найману мултонӣ, ки хонумҳои шарқиносо Балхис ва Елена ёдовар шудаанд, намебошанд!

Дар ҳақиқат, китоби «Тоҷикони Форӣш» ёдгорию беназирест, ки аз устоди паҷӯшишгари фақид Маҳмуд Нурназаров ба мо мерос мондааст. Он барои ҳар як омўзанда роҳнамои хубест, ки дар бораи гузаштаи мардуми таърихӣ кўхистони Нурато, урфу одат ва аънаҳои миллии, ҳунар ва касбу кори гуногуни роиҷ, ҷараёни муҳочиршавиҳо ва соҳтани «ватан»-и нав дар вилояти кишварҳои дигар, иштиёқу завқу баланди мардум ба донишандўзӣ, овозхонӣ, ҳунаромўзӣ, кишоварзӣ, қорводорӣ, бозоргонӣ ва эътиמודу эътиқоди онҳо ба яқдигар, роҷеъ ба маконҳои ёдгориҳои бостонӣ, сангнавиштаҳо, эндиёти шиғоҳии халқ, табақабандӣ ба авлоҳо ва ҳоказо нақл мекунад.

Бошад ки, номи неки ҳамдигари азиятмон Маҳмуд Нурназаров абад-ул-абад дар ёду хотири худ зинда бимонад!

Юнуси ИМОМНАЗАР, адиб.

САМАРАИ ИСЛОҶОТ: СОҶАИ ТАНДУРУСТӢ БА АҶОЛӢ НАЗДИК МЕШАВАД

(Аввалаш дар саҳ.3).

– Ба мақсади рушди соҳа, боло бурдани салоҳияти кадрҳо, ба аҳолӣ расондани хидмати босифати тиббӣ ҳамкориҳои байналхалқию маҳаллиро низ ба роҳ мондед?

– Танҳо соли ҷорӣ Садорати ниғаҳдори тандурусти вилоят бо 35 созимони хориҷию маҳаллӣ доир ба ҳамкорӣ мемориандум таҳия намуд. Аз ҷумла 11-тои ин ҳуҷҷат бо роҳбарони клиникаҳои бонифузи хориҷӣ, 14-тоаш бо директорони марказҳои ихтисосидашудаи ҷумҳурӣ ва 10 ададаш дар миқёси вилоят сурат гирифтанд. Баъди сафари расмӣ Президент ба ИМА дар байни ду мамлакат, аз ҷумла Бухоро ва ИМА оид ба хифзи тандурустӣ ҳамкориҳо роҳандозӣ шуданд.

Имсол дар доираи ҳамкорӣ бо ИМА, Туркия, Олмон, Русия, Қазоқистон, Белорус, Қурӣёи Чанубӣ, Чопон 33 шифокори хориҷӣ ба вилоятон таърифи оварда, 108-то амалиёти роӣғони қарроҳиро бо технологияи оӣл ба сомон расонданд. Дар давоми ин тадбир ба вилоят 1 миллиону 130 ҳазор доллари ИМА сармоя ворид шуд. Ҳамин тариқ октябри соли равон дар Маркази тиббӣи бисёршабакаи бачагонии вилоят аз ҷониби профессори амрикоӣ, ҳамдигарон Алмешер Дадабоев, роҳбарии «Ҷамъияти глобал кардиологик алланс», профессор Уилям Новик, инчунин 24 мутахассиси Маркази тиббӣи миллии бачагон 30 нафар фарзандони 18-солаи дорои сактаи дили модарзоӣ оилаҳои ваъзи иқтисодиашон мураккабу муҳтоҷи дастгирӣ аз ҳисоби фонди 300 ҳазор доллари ва сугуртаи тиббӣи давлатӣ роӣғон қарроҳӣ карда шуданд.

Чунин қарроҳии роӣғон аз ҷониби шифокорони турк низ сурат гирифт.

– Нақшаҳои роӣғон дар соли нави 2026...

– Бинобар супориши сарвари давлат дар селектори видеоӣ 10 ноябри соли ҷорӣ, ваъзи беморҳои дар маҳаллаҳои тахлил гардида, онҳо ба тоифаҳои сурх, зард, сабз ҷудо карда шуданд. Аз соли 2026 мутахассисони соҳаҳои маҳдуди шубҳаҳои вилоятии марказҳои ихтисосидашудаи ҷумҳурӣ, муассисаҳои муолиҷавию профилактикаи вилоят, инчунин иттиҳодияҳои тиббӣи шаҳру ноҳияҳои дар асоси нақша ба маҳаллаҳо мебароянд. Дар натиҷа роҳҳои саривақт муайян кардани беморон ва тарғиботи профилактикӣ дар маҳаллаҳо сурат мегиранд, нишондиҳандаҳои фаълу ноғирӣ маҳдуд мешаванд. Соли равон 1869852 нафар аҳолии вилоят аз назорати тиббӣ гузаронида шуда, онҳо бинобар ҳолати саломатияшон дар беморхона ва бо усули амбулаторӣ муолиҷа карда мешаванд.

Аз ҷониби Донишқадаи давлатии тиббӣи Бухоро яқчо бо Донишгоҳи Деғу Хании Қурӣёи Чанубӣ лоиҳаи гранти «Гармхонаи оқил» амалии гашта, худӣ ҳамин сол аз ҳисоби 570 ҳазор доллар маблағи грант ба лабораторияи биотехнологияи ҳуҷайра асос гузашта ва парварishi 20 намуд рустании шиғоҳш, аз ҷумла, дар мамла-

Дар филиали Маркази илми ҷумҳуриявии ёри таъҷилии тиббӣ дар Бухоро дар соҳаи қарроҳии шуш амалиёти каминвазӣ ва баландтехнологӣ ба роҳ монда шуд.

кат бори аввал женшен, ба роҳ монда шуд. Чун «Таҷрибаи Бухоро» дар ҷараёни муолиҷаи беморони муассисаҳои тиббӣи вилоят 30 фозии дорувори гиёҳдоронии истифода бурда мешавад. Дар Туркия 100 нафар роҳбар ва мутахассиси муассисаҳои тиббӣи Бухоро малакаи касбияшонро тақмил медиҳанд. Дар натиҷа қарроҳии мураккабе, ки дар хориҷа пешбини шуда буданд, дар худӣ вилоят амалии мегарданд...

Дар Маркази тиббӣи бисёршабакаи бачагонии вилояти Бухоро аз ҳисоби 30 миллиард сўм маблағ шубҳаи онкогематология бунёд мегардад. Бинои беморхонаи марказии ноҳияи Гиждувон дар давоми солҳои 2026-2027 сохта мешавад. Дар 54 иншоот ҷараёни таъмири киматӣ 121 миллиарду 95 мил-

лион сўм сурат мегирад. Дар иттиҳодияҳои тиббӣи ноҳияҳои Гиждувон, Чондор, шаҳри Когон марказҳои нави тиббӣи байниноҳиявӣ сохта мешаванд.

– Дар хотима мехостем донем, ки шумо чун роҳбарии худдони соҳа аз қадом қор, ҳолат ё натиҷа қаноатманд ҳастеду аз қадом не?

– Дар навбати аввал мо аз гамхориву ташаббусҳои мунтазаму инсонпарваронаи сарвари давлат, ки дар қатори дигар соҳаҳо ба хифзи саломатии аҳолии мамлакат ниғаҳрониди шудаанд, хурсанд ҳастем.

Дар вилоят кам гардидаи фаъли модарон, назорату муоинаи тиббӣи оммавии ҳамдигарон дар худдӯхо, то-рафт доман паҳн кардани ҳамкориҳои тиббӣи байналмиллалию маҳаллӣ, ки ҳамватанонамонро аз ташвишҳои муолиҷа, хусусан дар хориҷа наҷот медиҳад, бешубҳа моро рўҳбаланд мегардонад. Баробари ин маҳдудияти маданияти тиббӣи аҳолии моро ба ташвиш меоварад.

Холо ҳама медонанд, ки мақсад ва талаби асосии Президент розӣ кардани мардум аст. Аз ин боис тўли сол дар шаҳру ноҳияҳои вилоят 41 қабули сайёр гузаронида шуданд. Ба 107 нафар маслиҳати қуқуқӣ дода шуда, 321 арiza ба тариқи мусбат ҳаллу фасл гардидад.

– Ташаккури зиёд, дар Соли нав қомебҳои нав ба нав ёратон бод!

– Саломат бошад.

Сўхтаборо Амрулло АВЕЗОВ, хабарниғори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

ПАРАВАРЗИШГАРИ СОҶИБИ 7 МЕДАЛИ ТИЛЛО

Дар шаҳри Дубай Бозиҳои паралимпии Осие дар байни ҷавонон баргузор гардида, параварзишгарони ҷавони Ўзбекистон дар маҷмўи 197 медал – 99 тилло, 57 нуқра ва 41 биринҷӣ ба даст оварда, дар ҳисоби даставӣ ҷойи яқумро ишғол намуданд.

пирўзиҳои бузург орузу намуд.

Ўзбакбойи РАҶМОН, хабарниғори «Овози тоҷик». Вилояти НАВОЙ.

Дар ҳамин мусобиқоти бонифуз хонандаи шубҳаи варзиши ноҳияи Нурато вилояти Навой Асадбек Ҷоҳиев дар намуди парашюнаварӣ 7 медали тилло ба даст оварда, ба пирўзии умумии дастаи ҷавонони Ўзбекистон саҳми арзанда гузошт.

Пас аз ғалабаи таърихӣ, варзишгари ҷавонро дар маҷмааи таърихӣ-меъморию «Чашма»-и шаҳри Нурато бо тантана пешвоз гирифтанд. Дар қорабинӣ ҳокими ноҳия Аза-

мат Файзиев, пирони рўзгордида, устодон ва мураббӣён, аъзои оилаи варзишгар ва ҳамсинфонаш ширкат варзида, қаҳрамонро бо натиҷаи баланд самимона табрик гуфтанд.

Дар ҷараёни қорабинӣ ҳокими ноҳия А. Файзиев таъкид кард, ки дастовардҳои Асадбек барои ҳамаи мо мояи ифтихор аст. У изҳори бо-варӣ кард, ки ин муваффақиятҳо минбаъд низ идома меёбанд ва ба Асадбек дар мусобиқаҳои оянда

ВАРЗИШ

ПИРЎЗИИ ВОЛЕЙБОЛБОЗОНИ ДОНИШГОҶ

Дар Бухоро чемпионати Ўзбекистон байни писарон (синни 11-21), қувваозмоиҳо барои Ҷоми Ўзбекистон байни духтарон (11-20) оид ба волейбол баргузор гардида.

Мусобиқаҳо дар толари «Ёшлар»-и шаҳри Бухоро ва толари варзиши ДДБ байни ҷамоаҳои Ҷумҳурии Қароқалпоқистон, вилоятҳо ва шаҳри Тошқанд сурат гирифт. Қувваозмоиҳо дар қорчўбаи эҳтироми яқдигар шиддатнок гузашт. Дар бозиҳои ҳалқунандаи ниҳойи варзишгарони бухорӣ аз болои варзишгарони Қароқалпоқистон бо ҳисоби 3:0 ғолиб баромаданд. Барои ҷои сеюм волейболбозони вилояти Навой бо варзишгарони вилояти Чиззақ рақобат намуда, ҳарифи худро ба ҳисоби 3:0 мағлуб сохтанд.

Дар мусобиқаҳои байни духтарон варзишгарони бухорӣ ва хоразмӣ ба финал баромаданд. Воҳўрии ҳалқунанда бо ҳис-

би 3:0 бо болодастии бухорӣён анҷом ёфт. Қароқалпоқистонӣ аз болои дастаи қароқалпоқистонӣ ба ҳисоби 3:1 ғолиб баромада, соҳиби ҷойи сеюм шуданд. Ҳамин тариқ, дастпарварони ДДБ – духтарон ва писарон ғолиби мусобиқаҳо гардиданд.

Дар маросими ҳавасмандгардонӣ ҳокими вилоят Ботир Зарифов ғолибонро ва ҷоизадоронро муборакбад намуд.

Амрулло АВЕЗОВ, хабарниғори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси. Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Шерпўлод ВАКИЛОВ

Рўзнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои қоршанбе ва шанбе ҷоп мешавад.

Рўзнома дар компютерхонаи идора қарғинӣ ва саҳифабандӣ гардида.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи ҷопи ду интервали ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома 25 июни соли 2008 дар Оқонсини матбуоту ва ахбороти Ўзбекистон тахти рақами 0003 ба рўйхат гирифта шудааст.

Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-1228. Адади нашр 3676. Ҳаҷм 2 ҷузъи ҷопӣ. Усули нашр — офсет, андозаи А-2.

Мухаррири навбатдор: М. Мамаҷонова. Саҳифабанд-дизайнер: Х. Тўхтаева. Мувофиқи қадвал — 21.00. Ба ҷоп сугурта шуд — 22.00.

Нишонии мо:

100011 ш. Тошқанд, кўчаи Навой, 30, ошонаи 4. Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337; Котибот: +998555200336. Факс: +998555200337. сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovoziz@list.ru. Индекси обўна 170.

Матбааи таъбу нашри Ширкати саҳномии «Шарқ». Нишонии қорхона: кўчаи Буюк Тўрқон, ҳоҷи 41.